

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. b)

Limba și literatura sârbă maternă

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Дају се стихови песме „Песма жени“ Јован Дучић:

Ти си мој тренутак, и мој сен, и сјајна
Моја реч у шуму; мој корак, и блудња;
Само си лепота колико си тајна;
И само истина колико си жудња.

Од мог привиђења ти си цела ткан,
Твој је плашт сунчани од мог сна испреден;
Ти беше мисао моја очарана;
Симбол свих таштина поразан и леден.

Остај недостижна, нема и далека -
Јер је сан о срећи више него срећа.
Буди неповратна, као младост; нека
Твоја сен и ехо буду све што сећа.

А ти не постојиш нит си постојала;
Рођена у мојој тишини и тами,
На сунцу мог срца ти си само сјала:
Јер све што љубимо створили смо сами.

Срце има повест у сузи што лева;
У великом болу љубав своју мету;
Истина је само што душа проснева;
Пољубац је сусрет најлепши на свету.

1. Како је у песми приказана вољена жена и зашто је она представљена као недостижна и тајанствена? **6 поена**
2. Шта песник жели да каже стихом „Јер је сан о срећи више него срећа“? Какав је његов однос према идеалу љубави? **8 поена**
3. Како се у песми повезују љубав, бол и сећање? На који начин песник приказује границу између стварности и привиђења у љубави? **7 поена**
4. Наведи стилске фигуре песме. **5 поена**
5. Какво значење имају последњи стихови „Јер све што љубимо створили смо сами“? Шта они откривају о човековим идеалима? **4 поена**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Напишите састав „Време које бих волео/волела да вратим“ имајући у виду следећа упутства:

1. Садржина и стил морају бити адекватни замишљеној ситуацији. **4 поена**
2. Користите формулације и остале особине конвенције за ову врсту комуникације. **6 поена**
3. Јасно и кохерентно изнесите садржину. **8 поена**
4. Логично представите идеје и оригиналност мисли. **7 поена**
5. Поштујте норме правилног изражавања. **5 поена**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Напишите општи књижевни коментар лирско-епске народне песме „Хасанагиница“ имајући у виду следећа упутства:

1. Како је у почетним стиховима приказана атмосфера песме и какво значење има словенска антитеза („Шта се б'јели у гори зеленој?/Ал' је снијег, ал' су лабудови?/Да је снијег, већ би окопнио,/ лабудови већ би полетјели./Нит' је снијег нит' су лабудови,/ него шатор аге Хасан-

аге; “)? Зашто Хасанагиница не одлази да обиђе рањеног Хасан-агу и како се у том поступку огледају обичаји и положај жене у патријархалном друштву? **5 поена**

2. Како Хасан-агина порука „Не чекај ме у двору бјелому“ утиче на судбину Хасанагинице? На који начин је приказан однос Хасанагинице према деци и како се кроз песму истиче њена мајчинска љубав? **6 поена**

3. Какву улогу у песми има брат Пинторовић бег и шта његови поступци откривају о породичним и друштвеним вредностима? **4 поена**

4. Како је приказан трагичан положај Хасанагинице приликом удаје за имотског кадију? Протумачи сцену сусрета Хасанагинице са децом испред Хасан-агиног двора и објасни зашто је она најдраматичнији део песме. **8 поена**

5. Која је основна порука песме и како се кроз лик Хасанагинице приказују љубав, патња и трагична судбина жене? **7 поена**